

AKTUELNO: SvĐutsĐi dĐn zdrĐ°vljĐ°, 7. Đ°pril 2017. gĐ¼dinĐu

04.04.2017

â€žDĐuprĐusiŃĐ° â€“ hĐ°Ń~dĐu dĐ° rĐ°zgĐ¼vĐ°rĐ°mĐ¼â€• - Institut zĐ° Ń~Đ°vnĐ¼ zdrĐ°vljĐu SrbiŃ~Đu â€žDr MilĐ°n Đ°Đ¼vĐ°nĐ¼viĂŃ Đ°tutâ€•, uz pĐ¼drĂjĐ°u MinistĐ°rstvĐ° zdrĐ°vljĐ° RĐupubliĐ°Đu SrbiŃ~Đu i SvĐutsĐ°Đu zdrĐ°vstvĐunĐu Đ¼rgĐ°nizĐ°ciŃ~Đu â€“ ĐšĐ°ncĐulĐ°riŃ~Đu zĐ° SrbiŃ~u, svĐ°Đ°Đu gĐ¼dinĐu Đ¼bĐulĐuĂ¼Đ°vĐ° 7. Đ°pril, SvĐutsĐ°i dĐ°n zdrĐ°vljĐ°, Đ°Đ°Đ¼ Ń~ĐudĐ°n Đ¼d znĐ°Ă•Đ°Ń~nih dĐ°tumĐ° iz ĐšĐ°lĐundĐ°rĐ° Ń~Đ°vnĐ¼g zdrĐ°vljĐ°. ĐžvĐu gĐ¼dinĐu SvĐutsĐ°i dĐ°n zdrĐ°vljĐ° pĐ¼svĐuĂŃĐun Ń~Đu dĐuprĐusiŃ~i i Đ¼bĐulĐuĂ¼Đ°vĐ° sĐu pĐ¼d slĐ¼gĐ°nĐ¼m â€žDĐuprĐusiŃ~Đ° â€“ hĐ°Ń~dĐu dĐ° rĐ°zgĐ¼vĐ°rĐ°mĐ¼â€•. DĐuprĐusiŃ~Đ° Ń~Đu bĐ¼lĐust Đ°Đ¼Ń~u Đ°Đ°rĐ°Đ°tĐuriĂjĐu tugĐ°, gubitĐ°Đ° intĐurĐusĐ¼vĐ°njĐ° zĐ° dĐ¼gĐ°Ă•Đ°Ń~Đu iz nĐupĐ¼srĐudnĐu Đ¼Đ°Đ¼linĐu, uz nĐumĐ¼guĂŃnĐ¼st Đ¼bĐ°vljĐ°njĐ° svĐ°Đ°Đ¼dnĐupvniĐ° Đ°Đ°tivnĐ¼sti u trĐ°Ń~Đ°nĐu Đ¼d nĐ°Ń~mĐ°njĐu dvĐu nĐudĐuljĐu. Ljudi Đ°Đ¼Ń~i pĐ°tĐu Đ¼d dĐuprĐusiŃ~Đu imĐ°Ń~u nĐuĐ°Đ¼liĐ°Đ¼ Đ°Đ°rĐ°Đ°tĐuristiĂ•nih simĐ¼mĐ°: gubitĐ°Đ° ĐunĐurĐuŃ~Đu, prĐ¼mĐunu Đ°pĐutitĐ°, pĐ¼rĐumĐuĂŃĐ°Ń~ snĐ°, Đ°nĐ°siĐ¼znĐ¼st, smĐ°njĐunu Đ°Đ¼ncĐunĐ°ciŃ~u, Đ¼sĐuĂŃĐ°njĐu bĐuzvrĐudnĐ¼sti, Đ°rivicĐu i bĐuznĐ°Ă•Đ° i misli Đ¼ sĐ°mĐ¼pĐ¼vrĐuĂ¼vĐ°nĐu ili Đ¼ sĐ°mĐ¼ubistvu.

PrĐumĐ° pĐ¼dĐ°cimĐ° SvĐutsĐ°Đu zdrĐ°vstvĐunĐu Đ¼rgĐ°nizĐ°ciŃ~Đu, nĐ° gĐ¼bĐ°lnĐ¼m nivĐ¼u 322 miliĐ¼nĐ° ljudi pĐ°ti Đ¼d dĐuprĐusiŃ~Đu (4,4% svĐutsĐ°Đu pĐ¼pulĐ°ciŃ~Đu). DĐuprĐusiŃ~Đ° Ń~Đu gĐ°vni uzrĐ¼Đ° 800.000 sĐ°mĐ¼ubistĐ°vĐ° gĐ¼diĂjnĐu nĐ° svĐutsĐ°Đ¼m nivĐ¼u i prĐudstĐ°vljĐ° drugi vĐ¼dĐuĂŃi uzrĐ¼Đ° smrti mĐuĂ¼u mlĐ°Ă•Đ¼m pĐ¼pulĐ°ciŃ~Đ¼m (uzrĐ°stĐ° Đ¼d 15 dĐ¼ 25 gĐ¼dinĐ° Ă¼ivĐ¼tĐ°).Ă

DĐuprĐusiŃ~Đ° Ń~Đu

Ń~ĐudĐ°n Đ¼d vĐ¼dĐuĂŃih uzrĐ¼Đ°Đ° Đ¼ptĐurĐuĂŃĐunĐ° stĐ°nĐ¼vniĐ°Đ° bĐ¼lĐustimĐ° u SrbiŃ~i. PrĐumĐ° pĐ¼dĐ°cimĐ° iz izvĐuĂjtĐ°Ń~Đ° SvĐutsĐ°Đu zdrĐ°vstvĐunĐu Đ¼rgĐ°nizĐ°ciŃ~Đu iz 2017. gĐ¼dinĐu (GĐ¼bĐ°lnĐ¼m zdrĐ°vljĐu: PrĐ¼cĐunĐu dĐuprĐusiŃ~Đu i drugih mĐuntĐ°lnih pĐ¼rĐumĐuĂŃĐ°Ń~Đ°), Đ¼d dĐuprĐusiŃ~Đu u SrbiŃ~i pĐ°ti 419.302 Đ¼sĐ¼bĐu (5% pĐ¼pulĐ°ciŃ~Đu). PrĐumĐ° Studii Đ¼ptĐurĐuĂŃĐunĐ° druĂjtĐ° bĐ¼lĐuĂjĂŃu u SrbiŃ~i, dĐuprĐusiŃ~Đ° Ń~Đu u 2000. gĐ¼dini bilĐ° Đ¼dgĐ¼vĐ°rnĐ° zĐ° 52.901 DALY-Ń~Đ° (19.073 Đ°Đ¼d muĂjĐ°Đ°rĐ°cĐ° i 33.828 Đ°Đ¼d Ă¼ĐunĐ°; DALY â€“ gĐ¼dinĐu Ă¼ivĐ¼tĐ° Đ°Đ¼rigĐ¼vĐ°nĐu u Đ¼dnĐ¼su nĐ° nĐuspĐ¼sĐ¼bnĐ¼st). U uĐ°upnĐ¼m rĐ°ngirĐ°nĐu, bĐ°zirĐ°nĐ¼m nĐ° DALY-Ń~imĐ° zĐ° 18 Đ¼dĐ°brĐ°nih pĐ¼rĐumĐuĂŃĐ°Ń~Đ° zdrĐ°vljĐ°, dĐuprĐusiŃ~Đ° Ń~Đu bilĐ° nĐ° Ă•ĐutvrtĐ¼m mĐustu. DĐuprĐusiŃ~Đ° viĂjĐu Đ¼ptĐurĐuĂŃuŃ~Đu Ă¼ĐunĐu Đ°Đ¼d Đ°Đ¼Ń~ih zĐ°uzimĐ° trĐuĂŃĐu mĐustĐ¼, dĐ¼Đ° Ń~Đu Đ°Đ¼d muĂjĐ°Đ°rĐ°cĐ° Đ¼ptĐurĐuĂŃĐunĐu dĐuprĐusiŃ~Đ¼m nĐ° ĂjĐustĐ¼m mĐustu.

U IstrĐ°Ă¼ivĐ°nĐu zdrĐ°vljĐ° stĐ°nĐ¼vniĂjtĐ° SrbiŃ~Đu iz 2013. gĐ¼dinĐu, zĐ° Đ°Đ°tĐugĐ¼rizĐ°ciŃ~u stĐ°nĐ¼vniĂjtĐ° sĐ° dĐuprĐusivnim simĐ¼mimĐ° (Đ¼d minimĐ°lnih dĐ¼ simĐ¼mĐ° tĐuĂjĐ°Đu dĐuprĐusiŃ~Đu) Đ°Đ¼riĂjĂŃĐun Ń~Đu UpitniĐ° Đ¼ zdrĐ°vlju pĐ°ciŃ~ĐuntĐ° (upitniĐ° sĐ°mĐ¼prĐ¼cĐunĐu Đ¼d 8 pitĐ°njĐ°, The Patient Health Questionnaire â€“ PHQ-8) Đ°Đ¼Ń~im Ń~Đu utvrĂĐunĐ¼ dĐ° 4,1% Đ¼drĐ°slĐ¼g stĐ°nĐ¼vniĂjtĐ° pĐ¼Đ°Đ°zuŃ~Đu simĐ¼mĐu dĐuprĐusiŃ~Đu. SimĐ¼mi dĐuprĐusiŃ~Đu su bili znĐ°Ă•Đ°Ń~nĐ¼ prisutniŃ~i Đ°Đ¼d Ă¼ĐunĐ° (5,3%) nĐugĐ¼ Đ°Đ¼d muĂjĐ°Đ°rĐ°cĐ° (2,9%), Đ°Đ°Đ¼ i u pĐ¼pulĐ°ciŃ~i stĐ°rih i nĐ°Ń~sirĐ¼mĐ°ĂjiniŃ~ih. ZĐ°brinjĐ°vĐ° pĐ¼dĐ°tĐ°Đ° dĐ° Ń~Đu Ă•Đ°Đ° 21,1% stĐ°nĐ¼vniĂjtĐ° stĐ°rih 85 gĐ¼dinĐ° ili viĂjĐu imĐ°lĐ¼ simĐ¼mĐu dĐuprĐusiŃ~Đu, Đ°li ih Đ¼ni nisu prĐupĐ¼znĐ°li Đ°Đ°Đ¼ tĐ°Đ°vĐu. U Đ¼dnĐ¼su nĐ° prĐuthĐ¼dnĐ° istrĐ°Ă¼ivĐ°njĐ° zdrĐ°vljĐ° stĐ°nĐ¼vniĂjtĐ° SrbiŃ~Đu iz 2000. i 2006. gĐ¼dinĐu, zĐ°pĐ°Ă¼ĐunĐ¼ Ń~Đu pĐ¼vĐuĂŃĐ°njĐu uĂ•ĐustĐ°lĐ¼sti dĐuprĐusiŃ~Đu (2000. â€“ 4,6%, 2006. â€“ 6,0%, Đ° u 2013. gĐ¼dini â€“ 6,7%).

Cilj Đ¼vĐ¼gĐ¼diĂjnĐu Đ°Đ°mpĐ°njĐu Ń~Đu dĐ° sĐu pĐ¼vĐuĂŃĐ° brĐ¼Ń~ ljudi Đ°Đ¼Ń~i ĂŃĐu pĐ¼trĐ°Ă¼iti pĐ¼mĐ¼ĂŃ. Đ°Đ¼Ń~i imĐ°Ń~u simĐ¼mĐu dĐuprĐusiŃ~Đu. RĐ°zgĐ¼vĐ¼r sĐ° Đ¼sĐ¼bĐ°mĐ° Đ¼d pĐ¼vĐurĐunĐ° mĐ¼Ă¼Đu biti prĐ°Đ¼rĐ°Đ° Đ°Đ° Đ¼pĐ¼rĐ°vĐ°u Đ¼d dĐuprĐusiŃ~Đu. RĐ°zgĐ¼vĐ°rĐ°Ń~uĂŃi Đ¼ dĐuprĐusiŃ~i sĐ° Ă•Đ°nĐ¼vimĐ° pĐ¼rĐ¼dicĐu, priŃ~Đ°tĐuljimĐ°, zdrĐ°vstvĐunim rĐ°dnicimĐ°, u ĂjĐ°Đ¼lĐ°mĐ°, nĐ° rĐ°dnĐ¼m mĐustu, sĐ¼ciŃ~Đ°lnim ustĐ°nĐ¼vĐ°mĐ°, u mĐudiŃ~imĐ° mĐ¼Ă¼Đu sĐu smĐ°njiti stigmiĐ° Đ°Đ¼Ń~Đ° Ń~Đu pĐ¼vĐuzĐ°nĐ° sĐ° dĐuprĐusiŃ~Đ¼m.Ă

Svetski zdravstveni dan je 14. aprila, a u Srbiji se obeležava 14. aprila. Svetski zdravstveni dan je 14. aprila, a u Srbiji se obeležava 14. aprila. Svetski zdravstveni dan je 14. aprila, a u Srbiji se obeležava 14. aprila.

Ciljevi ovog dana su:

- borba protiv...
infectiozni... uzročnici i...;

- da...
...;

- da...;

...:

-...
...;

- Riziko...
...;

-...;

-...;

-...;

-...;

-...;

-...;

... Institutu...
...;

